

श्री.जयदिप डाकरे सर श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सहावी (16 जुलै) माझा अभ्यास

Subscribe

शासनाच्या 45 दिवसांच्या ब्रीज कोर्ससोबत माझा अभ्यास PDF

शासनाच्या ब्रीज कोर्ससोबत क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा अभ्यासक्रम समाविष्ट

दिवस सोळा :

गतवर्षीच्या क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा नियमित अभ्यासक्रम समाविष्ट.

टेस्ट
मोडवा

पाठ वाचा व स्वाध्याय मोडवा.

स्वाध्याय

प्र. १. चार-पाच वाक्यांत उत्तरे लिहा.

- (अ) लेखकाच्या लहानपणी लोक वर्तमानपत्र कशासाठी वाचत असत ?
- (आ) लेखकाला आयुष्यातील पहिल्या कमाईची संधी कशी मिळाली ?
- (इ) डॉ. अब्दुल कलाम शिक्षणासाठी बाहेरगावी जाताना वडील त्यांना काय म्हणाले ?
- (ई) रामनाथपुरमला लेखकाचा जीव का रमत नव्हता ?

प्र. २. तुमच्या शब्दांत उत्तरे लिहा.

- (अ) तुम्हांला आई, वडील, बहीण, भाऊ, शेजारी, शिक्षक यांच्या सहवासामुळे काय काय शिकायला मिळते ?
- (आ) तुम्ही कोणकोणती वर्तमानपत्रे वाचता ? वर्तमानपत्रांतील कोणता भाग तुम्हांला वाचायला अधिक आवडतो ? तो भाग का आवडतो ?
- (इ) आई परगावी गेल्यावर कोणकोणत्या प्रसंगी तुम्हांला तिची आठवण येते ?
- (ई) तुमच्या आई-वडिलांना तुम्ही मोठेपणी कोण व्हावे असे वाटते ? ते होण्यासाठी तुम्ही कोणकोणते प्रयत्न कराल ?

खेळूया शब्दांशी.

(अ) खालील शब्दांत लपलेले शब्द शोधा.

- (अ) परवानगी
- (इ) एकजिनसीपणा
- (आ) हजारभर
- (ई) जडणघडण

(आ) खालील शब्द वापरून तुमच्या मनाने वाक्ये तयार करा.

- (अ) वितरक
- (इ) वर्तमानपत्र
- (आ) गिन्हाईक
- (ई) एकखांबी तंबू

(इ) 'एकखांबी तंबू' म्हणजे सर्व जबाबदारी एकाच व्यक्तीवर असणे. तसे खालील शब्दांचे अर्थ घरातील मोठ्या व्यक्तींकडून माहीत करून घ्या. त्यांचा वाक्यांत उपयोग करा.

- (अ) कर्ताधर्ता
- (इ) लिंबूटिंबू
- (आ) खुशालचेंडू
- (ई) व्यवस्थापक

(ई) खालील शब्द असेच लिहा.

दुर्मिळ, क्रांतिकारक, राष्ट्रभक्त, वृत्तपत्रे, ग्रामसभा, महत्त्व, भविष्य, उत्सुक, जिज्ञासू, वृत्ती, बॅरिस्टर, गिन्हाईक, दूरस्थ, दृश्य, युद्ध, कष्ट, स्वयंशिस्त, सर्जनशीलता, स्रोत, इच्छा, कर्तव्य, निःसंशय.

✚ निरीक्षण करा व कोनदुभाजक काढा.

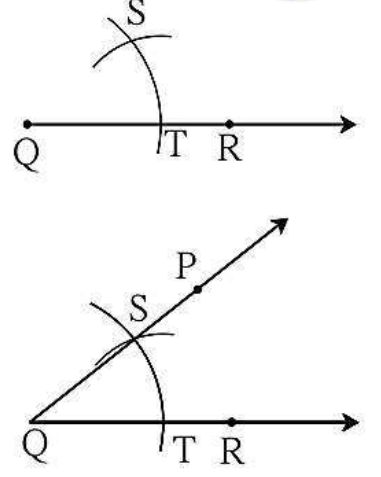
2

कोन

टेस्ट
मोडवा

उजळणी

- कंपासमधील अंतर न बदलता आता कंपासचे टोक बिंदू T वर ठेवा आणि पूर्वी काढलेल्या कंसाला छेदणारा दुसरा कंस काढा. दोन्ही कंसांच्या छेदनबिंदूस S नाव द्या.
- किरण QS काढा. या किरणावर आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे P बिंदू घ्या.
- तयार झालेला $\angle PQR$ हा $\angle ABC$ एवढा आहे, हे कोनमापकाच्या साहाय्याने तपासून घ्या.

हे करून पाहा.

- (1) कोनदुभाजकाची रचना करून 30° मापाचा कोन काढा.
प्रथम 60° मापाचा $\angle ABC$ काढा. कंपास व पट्टीच्या साहाय्याने $\angle ABC$ दुभागा. मिळणाऱ्या प्रत्येक कोनाचे माप किती ते कोनमापकाने मोजा.
- (2) कोनदुभाजकाची रचना करून 45° मापाचा कोन काढा.
एकमेकींना छेदणाऱ्या दोन लंब रेषा काढा व कोनदुभाजकाची रचना करून 45° मापाचा कोन काढा.

सरावसंच 3

1. कंपासपेटीतील योग्य साहित्य वापरून खालील कोन काढा. कंपास व पट्टीचा उपयोग करून तो दुभागा.
(1) 50° (2) 115° (3) 80° (4) 90°

ॐॐॐ

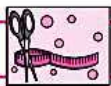
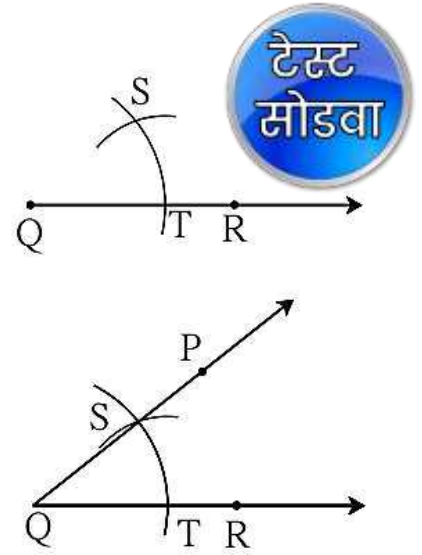
ICT Tools or Links

Geogebra मधील विविध tools चा वापर करून वेगवेगळ्या कोनांचे आकार काढा. त्यांच्या मापांमध्ये move option चा वापर करून होणारे बदल अनुभवा.

Observe and draw the angle divider.

Revision

- Now place the compass point on point T.
- Using the distance equal to DE, draw an arc to cut the previous arc at S.
- Draw the ray QS. Take any point P on ray QS.
- Using a protractor verify that the $\angle PQR$ so formed is of the same measure as $\angle ABC$.

Try this.

(1) Construct an angle bisector to obtain an angle of 30° .

First construct an $\angle ABC$ of measure 60° . Use a compass and ruler to bisect $\angle ABC$. What is the measure of each angle so formed? Verify using a protractor.

(2) Construct an angle bisector to draw an angle of 45° .

Draw two intersecting lines perpendicular to each other. Construct an angle bisector to get an angle of 45° .

Practice Set 3

* Use the proper geometrical instruments to construct the following angles. Use the compass and the ruler to bisect them.

(1) 50°

(2) 115°

(3) 80°

(4) 90°

ICT Tools or Links

Use the tools in Geogebra to draw angles of different measures. Use the 'move' option and see how the measures of the angle change!

Read and understand.

Revision

POINTERS

1. Listen to the story carefully.

As you listen, tick only those words that appear in the story.

wild mild oar boar ox box fox dark bark gun fun

saw raw please tease talk walk pay day word work

hard card won't want chance dance

The teacher should read out the story slowly, saying each word carefully.

2. Find and label the following in the picture on page 7.

- a wild boar
- tusks
- a tree trunk

3. Listen carefully and answer the questions orally using only one word or phrase.

(1) One day a wild boar was sharpening his tusks against the bark of a tree.

What was the boar doing?

(2) He was doing it carefully. How was he doing it?

(3) There lived a fox in the same forest. Who lived in the same forest?

(4) When the fox saw the wild boar, he decided to tease him.

Who saw the wild boar? What did he decide to do?

(5) But the boar did not pay any attention to him.

Did the boar pay any attention to him?

The teacher should read aloud each question carefully.

4. Match the words or phrases in 'A' and 'B' with reference to the story.

A

- look for
- make fun of
- sharpen
- pay attention to

B

- tusks
- the fox
- a chance
- other animals

5. The following speeches show up the nature of the speaker.

Guess the speaker – the wild boar or the fox?

- 'I have invited some friends for a party this evening. I must tidy up the house before 4.00 pm.'
- 'I have to catch a 7.00 am train tomorrow. I need to pack my bag tonight.'
- 'These ants are so stupid. All the time they are busy collecting food.'
- 'Sister, thank you for the laddoos. Now, give me a hammer so that I can break them.'

पाठ वाचा व स्वाध्याय सोडवा.

२. इतिहासाची साधने

टेस्ट
सोडवा

२.४ प्राचीन भारताच्या इतिहासाची साधने

अश्मयुगीन काळापासून इसवी सनाच्या आठव्या शतकापर्यंतचा कालखंड हा भारताच्या इतिहासाचा प्राचीन कालखंड मानला जातो. भारतातील अश्मयुगाविषयीची माहिती पुरातत्त्वीय उत्खननांतून मिळते. त्या काळात लिपीचा विकास झाला नव्हता. इ. स. पू. १५०० पासूनच्या प्राचीन इतिहासाविषयीची माहिती वेदवाङ्मयातून मिळते. सुरुवातीस वेद हे लिखित नव्हते. ते मुखोद्गत करण्याचे तंत्र प्राचीन भारतीयांनी विकसित केले होते. कालांतराने वेदांचे लेखन झाले. वेद वाङ्मय व त्यानंतर लिहिले गेलेले साहित्य हे प्राचीन भारतीय इतिहासाचे एक महत्त्वाचे साधन आहे. यामध्ये ब्राह्मणग्रंथ, उपनिषदे, आरण्यके, रामायण, महाभारत ही महाकाव्ये, जैन व बौद्ध ग्रंथ, नाटके, काव्ये, शिलालेख, स्तंभालेख, परकीय प्रवाशांची प्रवासवर्णने इत्यादींचा समावेश होतो. त्याचप्रमाणे पुरातत्त्वीय उत्खननांत सापडलेल्या वस्तू,

पुरातन वास्तू, नाणी अशा अनेक भौतिक साधनांच्या मदतीने आपल्याला प्राचीन भारताचा इतिहास समजतो.

२.५ इतिहास लेखनाबाबत घ्यायची काळजी

इतिहासाच्या साधनांचा वापर करताना काळजी घ्यावी लागते. एखादा लिखित पुरावा केवळ जुना आहे, म्हणून तो विश्वासाह असेलच, असे नाही. तो मजकूर कोणी लिहिला, का लिहिला, केव्हा लिहिला याची छाननी करावी लागते. विश्वासाह ठरलेल्या विविध साधनांच्या आधारे काढलेले निष्कर्ष एकमेकांशी पडताळून पाहावे लागतात. इतिहास-लेखनात अशा चिकित्सेला फार महत्त्व असते.

काय कराल ?

- तुम्हांला एक जुने नाणे सापडले.
- स्वतःजवळ ठेवाल.
- पालकांना द्याल.
- वस्तुसंग्रहालयात जमा कराल.

स्वाध्याय

१. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- (१) लिहिण्यासाठी कोणत्या साहित्याचा उपयोग केला जाई ?
- (२) वेदवाङ्मयातून कोणती माहिती मिळते ?
- (३) मौखिक परंपरेने कोणते साहित्य जतन करून ठेवले आहे ?

२. खालील साधनांचे भौतिक, लिखित व मौखिक साधने यांत वर्गीकरण करा.

ताम्रपट, लोककथा, मातीची भांडी, मणी, प्रवासवर्णने, ओवी, शिलालेख, पोवाडा, वैदिक साहित्य, स्तूप, नाणी, भजन, पुराणग्रंथ.

भौतिक साधने	लिखित साधने	मौखिक साधने
-----	-----	-----
-----	-----	-----
-----	-----	-----

३. पाठातील मातीची भांडी पहा व त्यांच्या प्रतिकृती तयार करा.

४. कोणत्याही नाण्याचे निरीक्षण करा व त्यावरून खालील बाबींची नोंद करा.

नाण्यावरील मजकूर, वापरलेला धातू, नाण्यावरील वर्ष
.....
नाण्यावरील चिन्ह, नाण्यावरील चित्र, भाषा, वजन,
.....
आकार, किंमत.
.....

५. कोणकोणत्या गोष्टी मौखिक रूपाने तुमच्या स्मरणात आहेत ? त्यांचे गटात सादरीकरण करा.

उदा., कविता, श्लोक, प्रार्थना, पाढे इत्यादी.

उपक्रम

भौतिक, लिखित साधनांची चित्रे जमवा व त्या चित्रांचे प्रदर्शन बालआनंद मेळाव्यात भरवा.

१. पृथ्वी आणि वृत्ते

टैस्ट
मोडवा

निरीक्षण करून स्वाध्याय मोडवा. सराव करा.

(क) उत्तरे लिहा.

- (१) उत्तर ध्रुवाचे अक्षांश व रेखांश कसे सांगाल ?
- (२) कर्कवृत्त ते मकरवृत्त हे अंशात्मक अंतर किती असते ?
- (३) ज्या देशातून विषुववृत्त गेले आहे त्या देशांची नावे पृथ्वीगोलाच्या आधारे लिहा.
- (४) वृत्तजाळीचे उपयोग लिहा.

(ड) पुढील तक्ता पूर्ण करा.

वैशिष्ट्ये	अक्षवृत्ते	रेखावृत्ते
आकार		
माप/ अंतर	प्रत्येक अक्षवृत्ताचे माप वेगळे असते.	
दिशा/ संबंध		दोन रेखावृत्तांमध्ये विषुववृत्तावर जास्त अंतर तर दोन्ही ध्रुवांकडे हे अंतर कमी होत जाते.

* उपक्रम

चेंडू घेऊन वृत्तजाळी तयार करण्याचा प्रयत्न करा.
सोबत दिलेली छायाचित्रे पहा.

विशेष मुलांसाठीची वृत्तजाळी

वाचा व समजून घ्या.

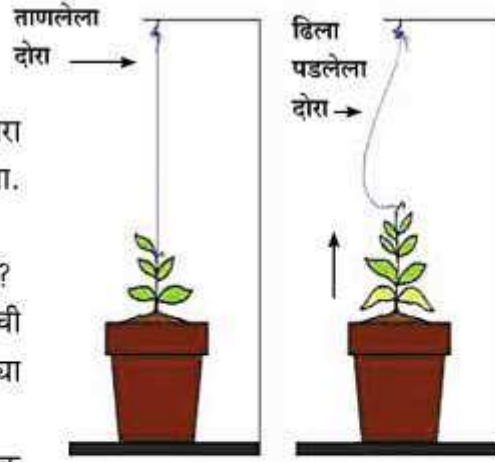
करून पहा.

कुंडीमध्ये लावलेल्या एखाद्या रोपट्याच्या टोकाशी दोरा बांधा व तो सरळ वरती एका खुंटी किंवा खिळ्याला ताणून बांधा. दहा ते पंधरा दिवसांनी निरीक्षण करा. काय दिसते ?

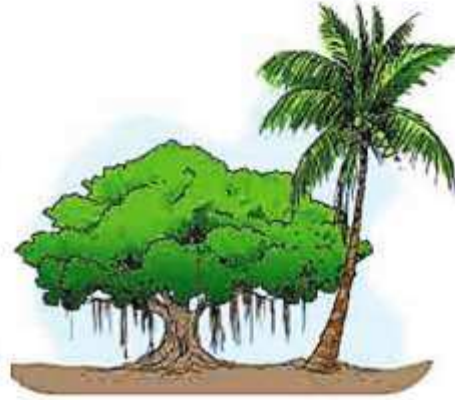
वनस्पतीची झालेली वाढ कशामुळे आपल्या लक्षात येते ?

सर्व वनस्पतींमध्ये प्रामुख्याने खोडाची जाडी आणि उंची वाढत असते. वाढ होत असताना काही वनस्पतींना फांद्या फुटतात तर काहींना फांद्या फुटत नाहीत.

सर्व सजीवांची वाढ होत असली तरी प्राण्यांची वाढ ठराविक काळापर्यंतच होत असते. वनस्पतींची वाढ मात्र त्या जिवंत असेपर्यंत होत राहते. सजीवांची वाढ शरीराच्या अंतर्भागातून होत असते म्हणजे शरीराच्या सर्व भागांची वाढ होत असते.

२.३ : कुंडीतील रोप

२.४ : वड व नारळ यांची वाढ

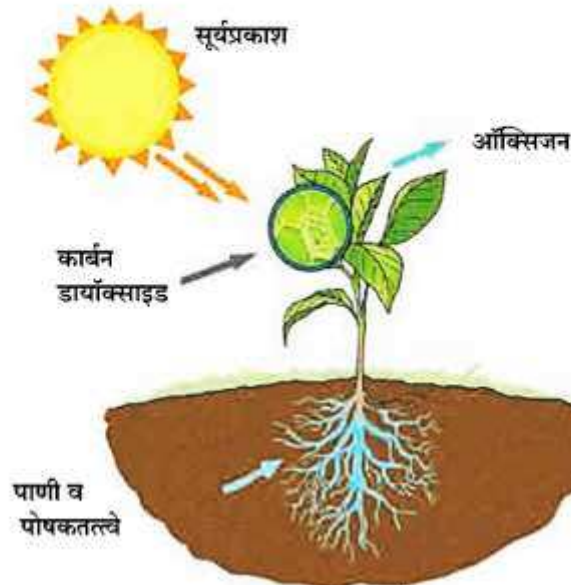

जरा डोके चालवा.

आंबा, वड, पिंपळ आणि बांबू, नारळ, ताड या झाडांच्या वाढीत कोणता फरक दिसून येतो ?

वाढीसाठी अन्नाची आवश्यकता

वनस्पती सूर्यप्रकाशात स्वतःचे अन्न स्वतः तयार करतात. जमिनीतील पाणी, पोषकतत्त्वे आणि हवेतील कार्बन डायॉक्साइड यांच्या साहाय्याने अन्ननिर्मिती करतात. ही प्रक्रिया वनस्पतींच्या पानांमध्ये होत असते. पानांमधील हरितद्रव्याच्या मदतीने सूर्यप्रकाशात ही प्रक्रिया होत असल्याने या अन्ननिर्मितीच्या प्रक्रियेला 'प्रकाशसंश्लेषण' म्हणतात. या क्रियेमध्ये वनस्पती ऑक्सिजन वायू बाहेर टाकतात. वनस्पतींमधील हरितद्रव्यामुळे त्या प्रामुख्याने हिरव्या रंगाच्या दिसतात.

२.५ : प्रकाश संश्लेषण

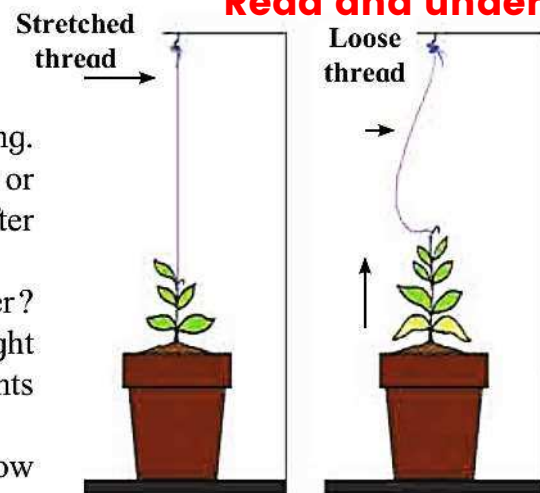
Try this.

Tie a thread to the tip of a potted sapling. Keep the thread stretched and tie it to a peg or nail above the plant. What do you observe after ten to fifteen days?

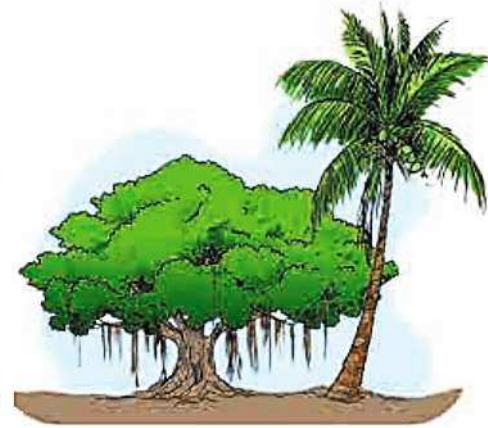
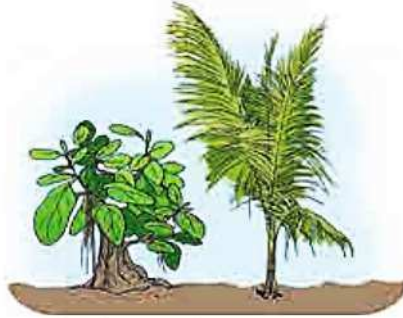
What tells us that the plant has grown taller?

In all plants, it is mainly the width and height of the stem that grows. As they grow, some plants develop branches while others do not.

Though all living things grow, animals grow only for a certain period. Plants, on the other hand, grow as long as they live. The growth of living things occurs from within the body, which means that growth occurs in all parts of the body.

2.3 : Sapling in a pot

2.4 : Growth in banyan and coconut trees

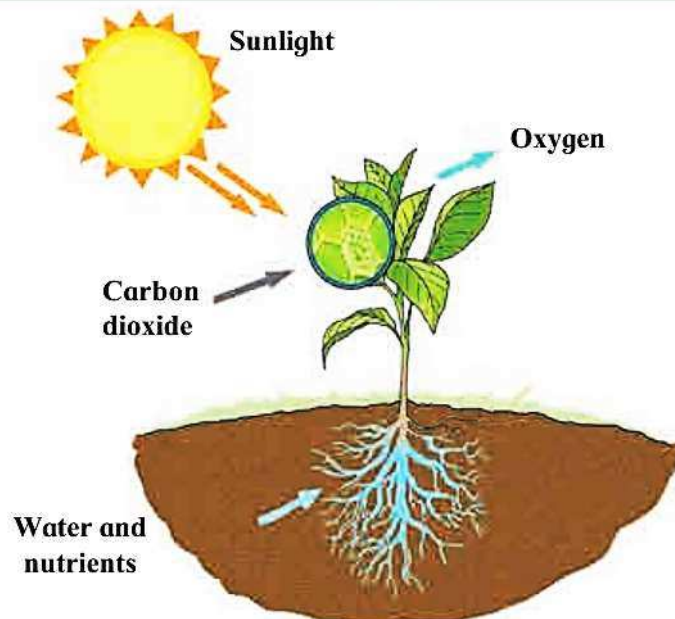

Use your brain power!

What differences do you see in the growth of trees like the mango, banyan and peepal and that of the bamboo, coconut and toddy palms.

Food is necessary for growth

Plants make their own food in sunlight. Plants produce food from water, nutrients in the soil and the carbon dioxide present in the air. This process takes place in the leaves of plants. It is brought about in the presence of sunlight, with the help of the chlorophyll in the leaves. This process of food production is called photosynthesis. During this process, plants give out oxygen. Plants appear mainly green in colour due to the chlorophyll in them.

2.5 : Photosynthesis

रियाज

खोजबीन

टेस्ट
मोडवा

ऋतुओं के नाम बताते हुए उनके परिवर्तन की जानकारी प्राप्त करो और लिखो ।

सुनो तो जरा

त्योहार संबंधी कोई एक गीत सुनो और दोहराओ ।

बताओ तो सही

'शालेय स्वच्छता अभियान' में तुम्हारा सहयोग बताओ ।

वाचन जगत से

कविवर सुमित्रानंदन पंत की कविता का मुखर वाचन करो ।

मेरी कलम से

सप्ताह में एक दिन किसी कविता का सुलेखन करो ।

* रिक्त स्थानों की पूर्ति करो :

१. नहीं कुछ है ।
२. गिरी से फिर, चढ़ी आम ऊपर ।
३. वहाँ, में, लहर खूब मारी ।
४. हिलाया-झुलाया गिरी पर न ।

सदैव ध्यान में रखो

प्लास्टिक, थर्माकोल आदि प्रदूषण बढ़ाने वाले घटकों का उपयोग हानिकारक है ।

विचार मंथन

॥ हवा प्रकृति का उपहार, यही है जीवन का आधार ॥

अध्ययन कौशल

वायुमंडलीय स्तर दर्शाने वाली आकृति बनाओ ।

* दर्पण में देखकर पढ़ो ।

पहचानो हमें

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सहावी मराठी	सहावी गणित	सेमी गणित	सहावी इंग्रजी	सहावी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा
सहावी भूगोल	सहावी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सहावी हिंदी	
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

MiniShala शैक्षणिक ॲप्स खालील लिंकवरून डाऊनलोड करा.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
		आठवी	नववी	दहावी		

गुरुमाऊली शैक्षणिक ॲप्स - [Click Here](#)